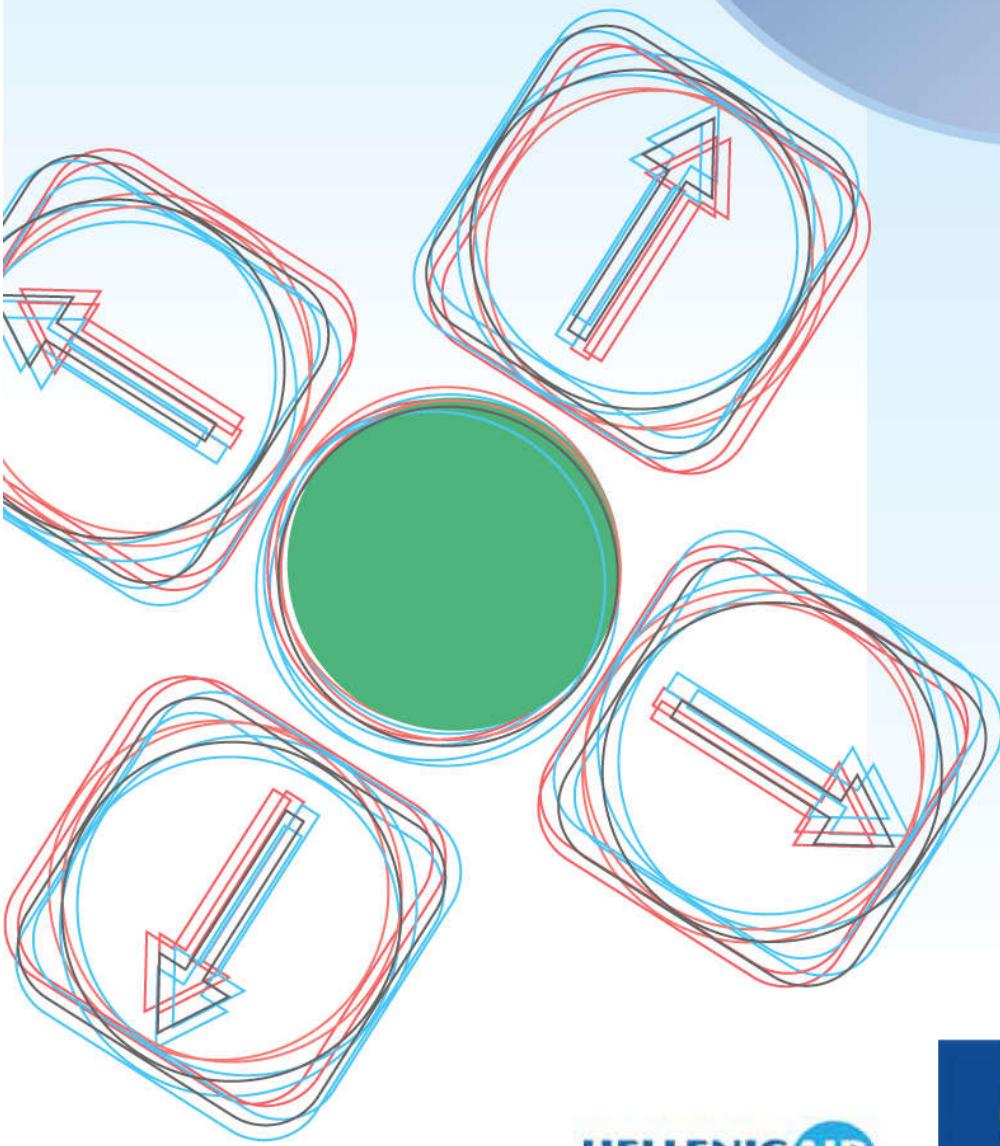

COMPASS

Ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης
στα Ανθρώπινα Δικαιώματα
για νέους/νέες

ΟΙΟΙ Ε ΜΑΙ ;

Είμαι ό, τι είμαι, είσαι ό, τι είσαι, είναι ό, τι είναι... αλλά όλοι μαζί έχουμε πολλά κοινά!

Θεματικές ενότητες	Ισότητα των φύλων, Διακρίσεις και Ξενοφοβία, Ιδιότητα του Πολίτη
Πολυπλοκότητα	Επίπεδο 2
Μέγεθος ομάδας	8+
Διάρκεια	25 λεπτά
Επισκόπηση της δραστηριότητας	H δραστηριότητα αυτή εμπλέκει ομάδες ψιθύρου, καταιγισμό ιδεών, ζωγραφική και συζήτηση για να διερευνήσει θέματα ισότητας.
Σχετιζόμενα δικαιώματα	<ul style="list-style-type: none"> • Ισότητα στην αξιοπρέπεια και στον σεβασμό. • Το δικαίωμα να μην υφίσταται κανείς διακρίσεις. • Το δικαίωμα στη ζωή, στην ελευθερία και στην ασφάλεια
Σκοποί	<ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίσουμε τις ιδιαιτερότητές μας καθώς και των άλλων. • Να γνωρίσουμε τα κοινά σημεία που έχουμε με τους άλλους. • Να προωθήσουμε την αλληλεγγύη και τον σεβασμό.
Υλικά	<ul style="list-style-type: none"> • Χρωματιστά στιλό και μαρκαδόροι, αν είναι δυνατό διαφορετικού χρώματος για κάθε άτομο. • Ένα φύλλο χαρτιού για κάθε άτομο. • Χαρτί χαρτοπίνακα και μαρκαδόροι.
Οδηγίες	<ol style="list-style-type: none"> 1. Για ζέσταμα, ζητήστε από τα μέλη της ομάδας να γίνουν ζευγάρια και να φτιάξουν ομάδες ψιθύρου. Ζητήστε τους να υποκριθούν ότι είναι άγνωστοι/ες μεταξύ τους και να συστηθούν. 2. Τώρα ζητήστε να σκεφτούν τι είναι ενδιαφέρον ή σημαντικό να ξέρουν για κάποιον/α που μόλις γνώρισαν και να σκεφτούν γενικές κατηγορίες πληροφοριών. Για παράδειγμα, όνομα, ηλικία, φύλο, εθνικότητα, ρόλο στην οικογένεια, θρήσκευμα, εργασία/σπουδές, αγαπημένη μουσική, χόμπι, αθλητικά, και γενικά πράγματα που αρέσουν ή όχι, κ.ά. 3. Τώρα, εξηγήστε στους/στις συμμετέχοντες/ουσες ότι θα πρέπει να δουν τι κοινά έχουν καταγράψει σε σχέση με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας. Μοιράστε χαρτί και στιλό και εξηγήστε ότι το πρώτο βήμα είναι να σχεδιάσουν μιαν απεικόνιση της ταυτότητάς τους. Θα πρέπει να φανταστούν τους εαυτούς τους ως αστέρια. Πλευρές της ταυτότητάς τους ακτινοβολούν στην κοινωνία. Θα πρέπει να σκεφτούν οκτώ με δέκα χαρακτηριστικά της ταυτότητάς τους για να ζωγραφίσουν το αστέρι τους. 4. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες/ουσες να συγκρίνουν τα αστέρια μεταξύ τους. Αν βρουν κάποιον/α με τον οποίο/α έχουν κάποιο κοινό χαρακτηριστικό, τότε θα πρέπει να γράψουν το όνομα του/της δίπλα στο χαρακτηριστικό. (Για παράδειγμα, αν ο Γιάννης κι ο Πάρος έχουν κοινό χαρακτηριστικό τη ραπ μουσική, τότε θα πρέπει να γράψουν τα ονόματά τους δίπλα στο χαρακτηριστικό). Δώστε 15 λεπτά γι' αυτό. 5. Τώρα, γυρίστε πάλι στην ολομέλεια και ζητήστε από την ομάδα να μιλήσουν σε προσωπικό επίπεδο. Θα μπορούσατε να τους ρωτήσετε: <ul style="list-style-type: none"> • Ποιες πλευρές της ταυτότητας ήταν κοινές σε πολλά μέλη και ποιες ήταν μοναδικές; • Πόσο ίδιοι και πόσο διαφορετικοί είναι οι άνθρωποι σε μια ομάδα; Οι άνθρωποι έχουν

- περισσότερα κοινά ή διαφορετικά στοιχεία μεταξύ τους;
6. Τέλος, συζητήστε ομαδικά τις πλευρές της ταυτότητάς μας που επιλέγουμε και αυτές με τις οποίες γεννιόμαστε. Γράψτε τις σε δύο στήλες στον χαρτοτίνακα.

Ανασκόπηση και Αξιολόγηση

Τώρα, συζητήστε τι ανακάλυψαν οι συμμετέχοντες/ουσες για τους εαυτούς τους αλλά και για τους άλλους, καθώς και τις επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα.

- Τι έμαθαν για τους εαυτούς τους; Ήταν δύσκολο να αποφασίσουν ποιες ήταν οι πτο σημαντικές πλευρές της ταυτότητάς τους;
- Εξεπλάγησαν με τα αποτελέσματα, όταν συνέκριναν τα αστέρια τους; Έχουν περισσότερα ή λιγότερα κοινά μεταξύ τους από όσα περίμεναν;
- Πώς ένιωσαν για τη διαφορετικότητα που υπάρχει στην ομάδα τους; Ένιωσαν ότι η συμμετοχή τους έκανε την ομάδα πιο ενδιαφέρουσα ή ήταν πιο δύσκολο να δουλεύουν όλοι μαζί;
- Υπήρχαν πλευρές της ταυτότητας κάποιου στις οποίες θα ήθελαν να αντιδράσουν και να πουν «Εγώ δεν είμαι»; Για παράδειγμα: Δεν είμαι οπαδός του ποδοσφαίρου, δεν μου αρέσει η τέκνο μουσική, δεν μου αρέσουν τα σκυλιά, δεν είμαι ομοφυλόφιλος ή δεν είμαι Χριστιανός.
- Πώς αναπτύσσεται η ταυτότητα; Ποιες πλευρές είναι κοινωνικές κατασκευές και ποιες έχουν κληρονομηθεί;
- Σε σχέση με τα θέματα ισότητας των φύλων, ποιες πλευρές είναι κοινωνικά κατασκευασμένες και ποιες έχουν κληρονομηθεί; Έγραψαν οι συμμετέχοντες/ουσες «κορίτσι» ή «αγόρι»;
- Πόσο κρίνονται οι άνθρωποι από την ταυτότητά τους και πόσο από την ομάδα στην οποία ανήκουν;
- Πώς ένιωσαν οι συμμετέχοντες/ουσες για την ελευθερία που είχαν να επιλέξουν τη δική τους ταυτότητα; Ποιες είναι οι επιπτώσεις γι' αυτούς και για την κοινωνία και ειδικότερα για τα ανθρώπινα δικαιώματα της ισότητας και του σεβασμού;

Συμβουλές για τους/τις διευκολυντές/τριες

Το όνομα αυτής της δραστηριότητας δεν είναι λάθος! Σκοπός της είναι να προβληματίσει τους/τις συμμετέχοντες/ουσες.

Στο ζέσταμα, ίσως χρειαστεί να δώσετε μερικές συμβουλές σε κάποιους/ες για κάνουν σωστά την άσκηση. Μπορείτε να γίνετε εσείς το παράδειγμα ή να χρησιμοποιήσετε κάποιο φανταστικό πρόσωπο, όπως: Ολένα, γυναίκα, Ουκρανή, μητέρα, σύζυγος, εκπαιδεύτρια, ταξιδεύτρια, αγαπά τη μουσική.

Ο σκοπός του διαφορετικού χρώματος μαρκαδόρου για κάθε άτομο είναι να δείξει τη διαφορετικότητα του κάθε ατόμου και ότι η ομάδα είναι ένα ουράνιο τόξο ταυτοτήτων. (Όπως η Νότια Αφρική, που αυτοαποκαλείται «ουράνιο τόξο εθνοτήτων», ένα έθνος από ανθρώπους με διαφορετικό χρώμα). Αν έχετε μια μεγάλη ομάδα και δύο ή περισσότερα άτομα έχουν το ίδιο χρώμα μαρκαδόρου, τότε ζητήστε τους να χρησιμοποιήσουν διαφορετικό γραφικό χαρακτήρα.

Αν θέλετε, μπορείτε να κάνετε την άσκηση πιο περίπλοκη ζητώντας από τους συμμετέχοντες/ουσες να ζωγραφίσουν τα προσωπικά τους αστέρια με μεγάλες και μικρές ακτίνες, ανάλογα με το πόσο προσωπικά ή όχι είναι τα χαρακτηριστικά που επιλέγουν. Οι μεγαλύτερες ακτίνες είναι πιο κοντά στην κοινωνία και, γι' αυτό, λιγότερο προσωπικές. Μερικά από τα σημεία που ακολουθούν μπορεί να προκύψουν από τον τελευταίο καταιγισμό ιδεών (στο βήμα 6):

- Πλευρές της ταυτότητας που επιλέγουμε: Όνομα, φίλοι, εργασία, πολιτική παράταξη, αγαπημένη μουσική, στιλ ντυσίματος, ποδοσφαιρική ομάδα, τόπος κατοικίας.
- Πλευρές της ταυτότητας με τις οποίες έχουμε γεννηθεί: Φύλο, ηλικία, ύψος, χρώμα ματιών.
- Μπορεί να υπάρξουν και κάποιες πλευρές που να προκαλέσουν αμφισβήτηση, όπως για παράδειγμα, εθνικότητα, φύλο και σεξουαλικότητα, θρησκεία, μειονοτική ομάδα.

Μπορεί να θελήσετε να βγάλετε μερικά συμπεράσματα από τη συζήτηση, για παράδειγ-

Ημερομηνία κλειδί

7 Αυγούστου

- μα, ότι είμαστε όλοι ανθρώπινα όντα και έχουμε δικαιώματα, τα οποία δεν μπορούν να χαριστούν ή να αφαιρεθούν εξαιτίας της φυλής, του χρώματος, της ιδιοκτησίας, της γέννησης ή άλλης ιδιότητας.

Προτάσεις για συνέχεια

- Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εισαγωγή για πολλές άλλες συζητήσεις, για παράδειγμα, ερωτήσεις σχετικές με την οικουμενικότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι διακρίσεις και η ξενοφοβία, τα δικαιώματα των παιδιών και το δικαίωμα του πολίτη.

Αν η ομάδα θέλει να ασχοληθεί περισσότερο με θέματα ταυτότητας και φύλου, τότε θα τους αρέσει πολύ η δραστηριότητα «Ηρωίδες και Ήρωες» (σελ. 153). Αν η ομάδα είναι πολυπολιτισμική και θέλετε να ενθαρρύνετε το ενδιαφέρον για τις διαφορετικές κουλτούρες, τότε μια καλή δραστηριότητα ανατροφοδότησης είναι η «my story» στο εκπαιδευτικό υλικό του Συμβουλίου της Ευρώπης «all different all equal».

Αν θέλετε να επεκτείνετε περισσότερο τη συζήτηση από την ταυτότητα στα ατομικά δικαιώματα, στην ισότητα και στην αξιοπρέπεια και στα ανθρώπινα δικαιώματα γενικά, τότε μια πρόταση θα ήταν να κάνετε τη δραστηριότητα «Παιχνίδι – Σχεδιάστε τη λέξη» (σελ. 127).